

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De interruptione præscriptionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

eum ad præscriptionem tit. necessarius sit. Quamobrem quidquid scripserit Dyn. existimo distinctionem prænotatam in hoc vers. caeterum. adhuc iure Pontificio admittendam esse: & ea ex causa distinguendum esse titulum emptionis ad reliquos titulos, secundum ea, quæ à Iuriconsultis responsa sunt. Subdit & ipse Dynus; In his vero, quæ non possunt de iure communi possideri, in quibus præscribere debet requiritur titulus, dicendum foret, quod bona fides non requiritur tempore contractus, & tempore traditionis & continuatur possessionis in titulo emptionis: in cæteris vero requiritur tempore contractus, & tempore traditionis, & continuatur possessionis: nisi post tempus contractus mala fide celebrati, error facti probabilis interveniat, qui malæ fidei præcedentis suspicionem remoueat. Hactenus Dynus. Cuius commentaria hac in parte maximo impressorum vitio laetantur: iure iurisperiti quædam in emptionis titulis ad præscribendum esse necessarios, in emptionis titulis est item necessaria bona fides tempore contractus, & traditionis, quemadmodum iure Cæsario, quod in hoc casu iure Pontificio admittendum esse expeditur extat: & Canonibus additur tempus præscriptionis totius, donec ea perfecta sit. Quo igitur pacto fieri potest, quod ubi titulus est ad præscriptionem necessarius iure ciuili & canonico, non sit item necessaria bona fides tempore contractus & traditionis? Et præterea si iure ciuili in cæteris contractibus, non requiritur bona fides tempore contractus: sed sufficit quod ea dicitur tempore traditionis: ac iure canonico tantum adiciatur tempus continuæ præscriptionis: cur obsecro Dynus in his titulis requirit bonam fidem tempore contractus, & traditionis, & continuatur præscriptionis?

Quibus ex causis apud Dynum ita legendum esse opinor? In his vero, quæ iure communi non possunt possideri, in quibus præscribere debet requiritur titulus, dicendum foret, quod bona fides requiritur tempore contractus, & tempore traditionis, & continuatur possessionis in titulo emptionis. In cæteris vero requiritur tempore traditionis, & continuatur possessionis: atque etiam tempore contractus, nisi post tempus contractus mala fide celebrati, error facti probabilis interveniat, qui malæ fidei præcedentis suspicionem remoueat. Hæc Dynus. Et hoc vltimum iure etiam ciuili est necessarium, nempe quod mala fides cesset, nouaque adfit tempore traditionis, cum alioqui præscriptioni locus non sit.

Atque hæc dicta sunt de mala fide, quæ præscriptionem interruptit. Sic & possessio, quæ omnino exigitur ad præscriptionem, quemadmodum in hac Relezione tradidimus, si ea deficiat quocumque tempore ante completam & perfectam præscriptionem, vsucapio interruptitur: quæ de re hic parum immorabimur: cum eam quæstionem latissime examinauerint Docto. in d. l. naturaliter. & Balb. in 3. part. 6. princ. in tracta. de præscrip.

Fit ite præscriptionis interruptio, si titulus deficiat, quod satis manifestum est, & traditur à Bart. in d. l. naturaliter. colum. 2. Panorm. in d. c. illud. Franc. Balb. in eod. tracta. de præscrip. 3. par. 6. par. princ. vers. tertio. principaliter. quero.

Nunc de ciuili interruptione agendum est, atque ad eiusdem articuli resolutionem præmittendum, præscriptionem quandam esse in odium tantum negligentis inductam, vt est ea, quæ mala fide iure Cæsarium admittitur ex triginta annorum tempore, quandam vero esse mere fauorabilem, nempe inductam à iure in fauorem tantum possidentis, quæ est vsucapio triennalis, quæ omnino fauorabilis est: alia autem esse præscriptionem mistam, id est, iure institutam in odium negligentis, simul & in fauorem possidentis. Et hæc præscriptio decem, vel viginti annorum: quæ cum titulo, & bona fide procedit, sicuti explicat text. in ca. placuit. & post. 16. q. 3. cuius meminit in hac specie Iason in §. penales. In d. l. de actiomb. n. 126. post alios præsertim Abb. & doct. in d. l. c. illud. Est item mista præscriptio ea, quæ absque titulo, bona tamen fide procedit ex tempore triginta annorum secundum Dynum, qui hæc optime tradit in hac regu. n. 8.

Prima tamen de interruptione ciuili sit conclusio: Præscriptio triennalis, quæ à Doctioribus vsucapio dicitur, non interruptitur, etiam litis contestatione, imo procedit, & perficitur durante lite: in qua possessore condemnato, fit rei restitutio. l. 2. §. vlt. ff. de vsucap. pro empr. l. Iulianus. S. quantum ff. de exhib. l. si post accep. ff. de rei vend. ex quibus vnanimi omnium suffragio hæc opinio constituta est, in d. l. naturaliter. & in d. c. illud.

Secunda conclusio: Præscriptio decem, vel viginti annorum quæ partim est feudalibilis, partim odiosa, interruptitur litis contestatione. l. mota litis. C. de rei vend. §. potest. in d. c. placuit. Bart. & alii Communiter in d. l. naturaliter. colu. pen. Abb. & alii in d. c. illud. vbi Fel. & Bart. in 3. part. princ. Io. Hannib. in d. l. naturaliter. n. 344. plura hac in re tradidit. Præsertim est adnotandum, hæc conclusionem tunc obtinere, cum litis contestatio fiat apud iudicem competentem, & habentem causam, & litis eiusdem cognitionem, sicuti visum est gl. in d. cap. illud. & in d. ca. placuit. §. potest. vers. interrupta. & in cap. vi. de iuris. de appellation. quibus est & similis in l. pen. C. ne de stat. defuncti. quarum opinionem sequuntur Docto. præsertim Fel. in d. cap. illud. & Balb. in d. 3. part. 10a. Lup. in cap. per vestras. q. notab. n. 28. per text. in d. l. penult. Hanc item secundam conclusionem quidam veram esse opinantur, modo ipse agens in causa non succubuerit: eo enim succubente, non interruptitur præscriptio per litis contestationem, quasi ea vim, quæ semel habuit, amiserit actore victo. sic sane adnotat Fel. & Balb. post alios. probat text. optimus in l. euidenter. ff. de excep. rei iudi. idem asserit Soc. cons. 47. lib. 3. ad fin. Tertio eandem conclusionem ita intelligendam esse opinantur Abb. & quidam alii in d. c. illud. vt procedat, quoties litis contestatio facta fuerit animo prosequendi litem. Nā litis contestatio alioqui hunc effectum interruptendi non habet: si actor nullum habens impedimentum litem omiserit: & eā desertam dimittat. gl. in d. §. potest. vers. interrupta. quam sequuntur Roma. in l. si vero. §. de viro. 34. fallent. ff. solut. matrim. Capici. decisione Neapolis. 11. ex argumento sensus contrarii. l. vii. C. de præscr. 30. vel 40. annor. quo in loco gloss. prima tenet contrarium, quam sequuntur Docto. communiter: sicuti eam approbans asseuerat Franc. Balb. in d. 3. par. 6. part. princ. Quæ quidem sententia verior apparet, tamen Fel. in d. c. illud. nu. 10. mentionem fecerit gl. in d. §. potest. dicens, eam esse auream. Qui tamen dubitat, an ea vera sit.

Tertia conclusio: Præscriptio 30. annorum, aut 40. bona tamen fide procedens, non aliter interruptitur, quam litis contestatione. Hæc enim præscriptio propter bonam fidem similis censetur præscriptioni decem, vel viginti annorum: & mixta iudicatur: quemadmodum constat ex d. §. potest. cuius autoritate hæc conclusionem tenuerunt Abb. & Fel. col. 2. in d. c. illud. Balb. in d. 3. part. 6. part. princ. q. 1. secunda speciei. licet contrariam placuerit Ant. in d. c. illud.

Quarta conclusio: Præscriptio mere odiosa, quæ mala fide procedit ob segnitiam, ac negligentiam alterius, sola citatione interruptitur. Hanc conclusionem late probant Bart. & Doct. in d. l. naturaliter. & in d. c. illud. Balb. in d. q. 1. taf. in l. vlt. ff. de eo, per quem saltum erit. tex. opt. in d. §. potest. & in l. cum no. sissimi. §. imo. & in princ. C. de præscr. 30. ann. atque idem erit in quacumque alia præscriptione, quæ mala fide possit procedere, cuiuscumque temporis sit.

Hic adiciendum est quod Fel. scribit in e. cum non liceat. de præscr. col. vlt. existimans, aduersus Roman. Ecclesiam nullam procedere præscriptionem: quippe quæ quolibet anno interruptatur per excommunicationem à Roma. Pontif. die Iouis sancti ex Bulla Cœnæ pronuntiatam aduersus occupantes, & ditenētes res Ecclesie Romanæ. Quod satis est singulare, si iure defendi possit. Ego hanc sententiam falsam esse opinor. Nā etiam si illa excommunicatio interruptere possit præscriptionem, id obtineret quo ad malæ fidei possessores, quos Rom. Pontif. sententia excommunicationis notat. siquid bonæ fidei possessores, qui etsi re Ecclesie Romanæ possideant, iuste tamen opinantur, eam propriam esse, minime prædictis censuris afficiuntur. Quod si dixeris Fel. sequutus, admonitionem Roma. Pontificis, etiā extra iudicialē, interruptere præscriptionem, sicuti eā litis contestatio interruptit: cum ipse Roman. Pontif. sit iudex omnium maximus, nec habeat iudicem, corā quo agere, aut alterū conuenire debeat: quemadmodum in hac specie ex illo tex. deduxerunt Innoc. Io. Andr. Abb. col. 3. Fel. col. pen. in e. nihil cum scandalo. de præscr. Aret. in l. si seruum. §. sequitur. col. 2. ff. de verb. oblig. Pet. Perus. in rep. c. si diligenti. de præscr. d. 35. id procedit in specialia monitione ipsius Rom. Pont. qui specialia quadam requisitione, ac nominatim possessores admonuerit, vt res occupatas Ecclesie Romanæ restituant: cum ex hac admonitione censentur possessores in mala fide constituti, non sic erit dicendum in monitione illa generali, quæ fit per excommunicationem Romani Pontificis. Vnde opinio Fel. in d. cap. cum non liceat. dubia est, & mihi falsa videtur. Eamque reprobat Carolus Ruinus in consilio. 37. numer. 12. & 17. lib. 4.

Supereft modo effectū interruptionis tradere: & quidem in actionibus temporalibus, quæ vel sex mensibus, vt redhibitoria: vel anno, vt quanto minoris, & aliis, de quibus in l. sciendum. in fin. & l. cum sex. ff. de adil. edict. l. 65. tit. 5. part. 5. & in l. honorar. u. ff. de action. & oblig. atque in omnibus actionibus quæ triennali præscriptione tolluntur, per litem contestationem fit earum perpetuatio ad quadraginta annorum tempus. l. vi. C. de præscrip. 30. vel 40. annor. idem traditur in l. vii. in princ. ff. de eo per quem fact. erit. maxime per fasonem inibi, & eundem in §. penales. de actio. n. 113. & Alex. in l. nam & postea. §. si u. qui tempo. rali ff. de iureiur. atque hoc ita receptū est iure perpetuationis. Quid igitur respondendū erit, quoties præscriptio interrupta extitit, an possit iterum cessante interruptione procedere, nouo quidem initio, siue sit interruptio ciuili, siue naturalis? Bernardus enim in d. c. illud. hanc rē. quæstionem omisit, alia hac in materia tradens. gloss. in cap. 1. q. 3. & in regu. sine possessione. de regu. iur. in 6. & Antō. in d. ca. illud. exitumant, post ciuilem interruptionem non posse iterum ab initio præscriptionem procedere, nec incipi, vt tandem noua & integrā instituat. Quia mala fides inducta ex hac interruptione minime patitur, quod præscriptio procedat. qua de re tractauerunt gloss. Barto. & Saly. in l. 2. C. de fruct. & lit. expens. etiam quo ad alios effectus. hanc opinionem gloss. in d. c. 1. asserit communem esse Panorm. in dict. cap. illud. num. 20. Sed hæc opinio tunc vera erit, quoties ex hac interruptione mala fides adhuc perferat apud præscribentem: hæc autem quæstio, quam modo tractamus, proponitur in eo casu, quo bonam fidem habet, qui vult præscribere post interruptam præscriptionem noua, & integra præscriptione. tandem in naturali interruptione constitutissimum est, quod iterum possit noua & integra constitui, & continuari præscriptio: nempe possessione semel amissa, iterum accedente. idem de utulo, idem de bona fide dicendum erit secundū communem in d. ca. illud. textus opti. in l. penultim. situ. 29. part. 3. At in interruptione ciuili frequentiori interpretum suffragio receptum est, quod in realibus, & personalibus actionibus semel interrupta præscriptio non possit iterum ab initio procedere, nisi tempore quadraginta annorū perfecta fuerit. l. vltim. C. de præscrip. triginta vel quadraginta annorum. vbi gloss. & Cyn. gloss. in l. 1. Cod. de long. tempor. Abbas & Felin. in dict. cap. illud. colu. 5. textus opti. in l. 1. §. 1. C. de annal. exceptio tradit Bal. in dict. 3. part. 6. part. princip. quæstio. 4. atque esse hanc opinionem communem fatetur Ioan. Hannib. in dict. l. naturaliter. ff. de vsucapion. numer. 370. verum Salyet. in dict. l. vltim. & in l. cum notissimi. §. imo. eolum vltim. C. de præscrip. triginta vel quadraginta annor. aduersus communem sententiam existimat, interrupta ciuili præscriptione in realibus actionibus, tantum requiri ad nouam præscriptionem decem annos ultra eos, qui ab initio iure ordinario, si nulla contigisset interruptio, forent necessarij, cuius sententia admitti poterit. Imo fortassis illud iure probari poterit, in actionibus realibus, & rebus præscribendis semel interrupta præscriptione etiam ciuili interruptione, posse iterum ea interruptione cessante, nouam præscriptionem institui, & continuari bona fide & possessione, aliisque accidentibus circumstantiis, quæ iure ad legitimam præscriptionem requiruntur per id tantum tempus, quod nulla data interruptione, sufficeret ad præscribendum. Nam leges in contrarium pro communi allegatæ, intelligendæ sunt, quoties mala fides manet apud possidentem, vel præscribentem: tunc enim necessaria est noua quadraginta annorum præscriptio, secundum iura ciuilia, quæ iure Pontificio in hoc sublata censentur. vnde fortassis in actionibus personalibus, si vere præscribes habeat bonā fidē, mala enim præsumitur ex ciuili interruptione, idem erit. Super quo maturius cogitandum esse censeo.

8 Est præterea in hoc tractatu Regia l. 65. Tauri. [l. 7. tit. 15. l. 4. Recopil.] quæ palā statuit, interruptionem præscriptionis factā quo ad possessionē, censi itidem habere effectum, ac factam fuisse quo ad proprietatem, & e contrario. Cum tamen interruptio præscriptionis ratione vnius actus, nō habeat effectum quo ad alium, e. auditis. ad fin. & inibi Panor. & Dd. de præscrip. Nihilominus Regia constitutio elegans est, nec loquitur de naturali interruptione, sed de ciuili: habetque hunc sensum, quod mota lite quo ad iudicium possessorium, non tantū fiat interruptio præscriptionis quo ad possessionem, super qua controuertitur, sed & quo ad proprietatem, quæ in iudicio deducta non est. Sic sane ex hoc interruptio præscriptio, qua tolli poterat, & excludi

remedium possessorum: item & ea præscriptio, quæ actionem ad proprietatem tempore possit extinguere. Ex contrario si aduersus præscribentem actum fit ad proprietatem, non tantum interruptitur præscriptio, quæ tolleret actionem realem ad proprietatem actori competentem, sed & ea præscriptio, qua interdicta possessoria, quibus actor agere possit, extinguerentur. Hoc etenim conueniens est, quod in hac potissimū materia de præscriptionibus maxime coniuicta sit possessionis causa proprietati: cū absque possessione proprietatis præscriptionis titulo acquiri non possit.

Illud vero non est prætermittendū, quod si quis præscribentem in iudicio traxerit agens possessorio: & præscribens victus fuerit: certissimi iuris est, etiam quoad proprietatem præscriptionem interrupti: cum possessio a præscribente auferatur: atque ideo is continuare non possit præscriptionem absque possessione, & sine possessione. de reg. iur. nisi victus agens postea de proprietate rei allegauerit præscriptionem, & velit ad eius perfectionem vti eo tempore, quo pendente lite possedit: tunc equidem Regia constitutio plane illi iustissime obicitur. Sed si agens possessoria aduersus præscribentem in eo iudicio victus fuerit, ac iudicauerit, & denique proprietatem in iudicio deduxerit: queritur, an reus possit præscriptionis iure se defendere, & ad eamque præscriptionem vti eo tempore, quo possedit post motam litem super possessorio? Et videtur non esse locum in hac specie Regiæ constitutioni: siquidem ex litis contestatione non fit interruptio præscriptionis, cum actor iudicauerit: quem admodum superius in hac ipso §. probauimus. & tamen vidi frequenter, nisi immemoralis præscriptio probetur, non admitti ad continuationem præscriptionis tempus, quo reus possederit post motam litem super possessorio iudicio, latamque in eo sententiam: quasi id sit consuetudinis Regiæ, & Taurinæ constitutioni. Quod apud me dubium est. Hæc quidem de ciuili interruptione: nam naturalem interruptionem diximus non omnino pertinere ad Taurinam legem. Id vero probatur plane de interruptione procedente à defectu possessionis: ea etenim dubio procul ad possessionem & proprietatem pertinet: nec illa constitutio huic aptari potest. At interruptio procedens à defectu tituli, vel bonæ fidei, et si naturalis sit, fortassis conuenienter prædictæ legi. Interruptitur enim præscriptio proprietatis ob malam fidem: item ob deficientem titulum: & tamen interdicta possessoria, quæ lege, vel statuto temporalia sunt, ac tempore tolluntur, hac in specie præscriptione huius temporis absque titulo & bona fide, & denique mala, iure ciuili hac in parte minime antiquaro, extinguuntur: sicuti diuinus de iure summarie executionis. Igitur iuxta legem Regiam interruptio præscriptionis, quo ad proprietatem ex defectu tituli, aut ex mala fide, cum aliqui minime præscribit aduersus interdicta possessoria interruptitur, ad hæc interdicta extenditur: atque ideo horum interdictorum præscriptionem interruptit. Qua de re adhuc oportet maturius perpendere, ac diligentius cogitare.

TERTIÆ PARTIS RELECTIONIS INITIUM.

De Præscriptionis iustitia & effectu.

SUMMARIÆ.

- 1 Usucapio & præscriptio, an sint ratione iusta legis humana introductæ.
- 2 An ex præscriptione acquiratur dominium visile vel invisibile, latissimè disputatur.
- 3 Usucapionem triennalem à longi temporis præscriptione perperam distingi, quo ad dominij directi, vel visilis acquisitionem.
- 4 Intellect. ad text. in l. si duo patroni. §. Iulianus. ff. de iureiur.
- 5 An per vsucapionem, vel præscriptionem, etiam si ex ea transferatur dominium directum, fiat iniuria, aut derogetur iuri naturali.
- 6 Dominium visile acquisitum præscriptione maximos effectus habet.

Huius operis initio enunciata partitio nos iam admodum reuoluit, vt vsucapionis vim & effectum exponamus. Cuius rei controuersia necessario deducitur ab ea questione, qua disputari solet, Sitne iusta lex, quæ vsucapionem instituerit in Republica? cum ex ea dominia ab vno in alium absque consensu prioris domini, sola humana legis auctoritate transferatur. Hic tamē de præscriptione, quæ mala fide procedit, minime tractabitur, saltem in specie: sed in